

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Obsah:

1. Identifikační údaje

1.1. Údaje o škole

1.2. Zřizovatel

2. Charakteristika školního vzdělávacího programu pro školní družinu

2.1. Význam školní družiny

2.2. Délka vzdělávání

3. Formy vzdělávání

4. Metody vzdělávání

5. Klíčové kompetence

6. Vzdělávací oblasti

6.1. Místo, kde žijeme

6.2. Lidé kolem nás

6.3. Lidé a čas

6.4. Rozmanitost přírody

6.5. Člověk a jeho zdraví

7. Materiální podmínky

8. Personální podmínky

9. Ekonomické podmínky

10. Podmínky zajištění BOZP

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro školní družinu Základní školy a Mateřské školy Troubky

1.1 Údaje o škole:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Troubky

Adresa školy: Dědina 36/10, 751 02 Troubky

Jméno ředitelky: Mgr. Jitka Lehká

Tel. kontakt: 581 221 131

Mail: reditelka@skolatroubky.cz

Internetové stránky: www.skolatroubky.cz

IČO: 61985406

1.2 Zřizovatel:

Název: Obecní úřad Troubky

Adresa: Dědina 286/29, 751 02 Troubky

IČO: 00302104

Kontakty: 581 299 211

www.troubky.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

Mgr. Jitka Lehká
ředitelka školy

Školská rada byla seznámena se **Školním vzdělávacím programem pro školní družinu Základní školy a Mateřské školy Troubky** 30. 10. 2023

V Troubkách 30. 10. 2023

2. Charakteristika Školního vzdělávacího programu pro školní družinu

Školní družina tvoří základní článek zařízení výchovy mimo vyučování. Má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování.

Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Plní tedy funkci výchovně-vzdělávací, odpočinkovou, rekreační a také přípravy na vyučování. Velký důraz je kladen na složku rekreační, která zaujímá hlavní místo při odreagování dětí od školních povinností.

Ve školní družině mají děti dostatečný prostor ke hrám a plnému využití volného času v přírodě i v místnosti. Důraz je rovněž kladen na složku zájmovou s přihlédnutím k podmínkám ŠD, ročnímu období a sezónním akcím.

2.1. Význam školní družiny:

- důležitý výchovný partner rodiny a školy,
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,
- má důležitou roli v prevenci rizikového chování,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy,
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.

2.2. Délka vzdělávání:

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku. Provoz školní družiny stanovuje Vnitřní řád školní družiny.

3. Formy vzdělávání:

Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v měsíčních plánech každého oddělení a obsahují tyto činnosti:

a) Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si každá vychovatelka vytvoří dle věkového složení a rozvrhu žáků svého oddělení.

b) Spontánní činnost

Četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace v odpočinkovém koutku, rozhovory s dětmi, spontánní činnost ranních a koncových družin.

c) Odpočinková činnost

Klidové hry a klidové zájmové činnosti (odstranění únavy z vyučování).

d) Rekreační činnosti

Aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba, zpěv, tanec.

e) Zájmové činnosti

Řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované nebo spontánní aktivity.

f) Příprava na vyučování

Tematické vycházky a didaktické hry, vypracování domácích úkolů

g) Příležitostné akce

Významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti – slavnosti, výlety apod.

4. Metody vzdělávání

- skupinová práce
- samostatná práce
- individuální práce s podporou pedagoga
- výchova hrou
- motivace
- didaktické hry
- rozhovory, besedy, videoprojekce, časopisy, rébusy, tajenky, kvízy
- vycházky a výlety, pozorování, výklad
- dramatizace, výměna rolí

- komunitní kruh
- sportovní soutěže, olympiády
- společensko-prospěšné činnosti
- společné akce s okolními družinami
- besídky a sváteční posezení

5. Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vedeme děti k pochopení pravidel her a soutěží
- seznamujeme s novými technikami ve výtvarných a pracovních činnostech
- učíme uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích
- podporujeme v dětech správné sebevědomí
- vedeme je ke zdárnému dokončení započaté práce
- vedeme je ke spolupráci a prezentaci svých prací

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme v dětech logické myšlení a řešení problémových situací
- učíme je rozlišovat správná a chybná řešení
- učíme je pozitivně hodnotit vzniklé situace
- podporujeme v nich originalitu a chuť vymýšlet nová řešení problémů a situací

Kompetence komunikativní:

- učíme děti ovládat svou řeč, hovořit ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřovat své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- vedeme děti k vyjadřování a sdělování svých prožitků, pocitů a nálad různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- snažíme se o rozšiřování slovní zásoby
- ukazujeme dětem jak využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkávají (knihy, encyklopedie, PC, telefon...)
- vedeme děti k vhodné komunikaci s vrstevníky a dospělými

Kompetence sociální a personální:

- ukazujeme dětem, že za sebe i své jednání odpovídají a nesou důsledky
- podporujeme v nich schopnost dokázat se prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvat a spolupracovat, v běžných situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla společenského stylu, respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- vedeme děti k porozumění a pochopení, že se lidé různí, k umění být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- učíme děti pochopit, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí jsou škodlivé, podporujeme schopnost dokázat se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování

Kompetence občanské:

- učíme děti vnímat krásy přírody a cíleně o ni pečovat
- pomáháme dětem pochopit, že mohou o některých věcech a činech rozhodovat svobodně, a že za své rozhodnutí také odpovídají
- podporujeme v nich smysl pro povinnost, vedeme je k tomu, aby k úkolům i povinnostem přistupovaly odpovědně a vážily si práce i úsilí druhých
- pomáháme dětem uvědomovat si svá práva a práva druhých, učíme je respektovat a chápat, že všichni lidé jsou si rovni

Kompetence k trávení volného času:

- vedeme děti k tomu, aby smysluplně trávily svůj volný čas
- usměřňujeme děti tak, aby si dokázaly vybrat zájmové činnosti dle svých dispozic
- snažíme se, aby se děti nebály převzít odpovědnost za splnitelné úkoly

6. Vzdělávací oblasti:

6.1. Místo, kde žijeme

Cesta do školy a školní družiny:

- *bezpečnost, prevence úrazů*
- *doprava*
- *počasí a jeho vliv na bezpečnost*

Naše škola:

- *orientace v budově školy a školní družiny*
- *orientace v okolí školy a na školní zahradě*
- *ochrana budovy školy a udržování pořádku*

Naše obec:

- *významné budovy v obci*
- *zajímavosti a novinky*
- *kultura v obci, známé organizace*

6.2. Lidé kolem nás

Vztahy:

- *vztahy mezi dětmi*
- *chování k dospělým a starším osobám*
- *oslovování, pozdravy a prosby*
- *bezpečnost při styku s cizími lidmi*
- *kamarádství, přátelství*
- *úcta ke stáří*

6.3. Lidé a čas

Historie naší obce:

- *návštěva knihovny*
- *významné budovy v obci*
- *význam školy*

Režim dne:

- *vnímání času během dne, týdne, měsíce*
- *smysluplné využití vlastního volného času*

6.4. Rozmanitost přírody

Chování v přírodě:

- *prevence a péče o okolní prostředí*

Ochrana přírody:

- *sběr odpadků v okolí školy, na školní zahradě, EKO výchova*

Znalost přírody:

- *fauna a flóra*
- *péče o květiny*
- *domácí zvířata*

6.5. Člověk a jeho zdraví

Moje zdraví:

- *prohlubování hygienických návyků a sebeobsluhy*
- *správné oblékání dle ročního období*
- *pohybový rozvoj*
- *zásady stolování a správné stravovací návyky*

Prevence:

- *zdravá výživa*
- *pitný režim*
- *otužování*
- *škodlivost návykových látek*
- *činnosti vedoucí k prevenci rizikového chování*

Bezpečnost:

- *první pomoc*
- *přecházení vozovky*
- *semafor, dopravní značky*
- *nebezpečné situace*

7. Materiální podmínky

Školní družina je umístěna v prvním patře v budově základní školy. Pro svou činnost má vyhrazeny 3 místnosti, z toho 2 herny a 1 třídu, kde dopoledne probíhá vyučování.

Nábytek svou velikostí odpovídá výšce dětí. Do vybavení ŠD patří stolní a společenské hry, stavebnice, časopisy, knihy, hračky a průběžně doplňované materiály pro zájmovou činnost.

Dvě oddělení jsou vybavena barevnou televizí, další audiovizuální technikou, PC s tiskárnou, ve třídě je možno využívat interaktivní tabuli. Z vnějších prostor je možno využívat školní zahradu s herními prvky a buňku, která je materiálně vybavena sportovním nářadím.

V šatně mají žáci vymezena svá místa na převlečení a uložení věcí.

8. Personální podmínky

Charakteristika pedagogických pracovníků

- 3 kvalifikované vychovatelky s odpovídajícím pedagogickým vzděláním
- samostatně řídí výchovně-vzdělávací činnost ve svých odděleních
- spolupracují s třídními učiteli, rodiči a veřejností

Další sebevzdělávání vychovatelek probíhá těmito způsoby:

- účast na akreditovaných kurzech a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
- samostudium odborné literatury
- sledování nových trendů v oblasti zájmového vzdělávání

9. Ekonomické podmínky

Částečná úhrada neinvestičních nákladů školní družiny činí čtvrtletně 150,- Kč na jedno dítě. Platby probíhají bezhotovostně či u ekonomky školy. Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže:

a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné

nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,

b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo

c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

10. Podmínky zajištění BOZP

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte;
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží na pitný režim dětí při pobytu v družině a školní jídelně;
- zdravé prostředí – vychovatelka dbá na zdravé prostředí v herně ŠD (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, čistota, větrání, vhodný nábytek atd.);
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek;
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním poučení během školního roku, svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti při všech činnostech v prostorách školní družiny a při pobytu venku;
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, školní jídelna, školní družina, tělocvična, školní zahrada
- bezpečnost silničního provozu – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatelka za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.;
- dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP.

Školní vzdělávací program školní družiny navazuje na Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání a řídí se jeho úkoly a povinnostmi.

Plán výchovné činnosti ve školní družině vychází ze Školního vzdělávacího programu pro školní družinu Základní školy a Mateřské školy Troubky.

Mgr. Jitka Lehká, ředitelka školy

V Troubkách dne 1. 9. 2023